

Yhteenveto Tyrnävän pohjavesialueiden muutosehdotuksista saaduista lausunnoista ja mielipiteistä sekä vastineet niille

LAUSUNTO TAI MIELIPIIDE	VASTINE (ELY-keskus)
<p>Yksityinen henkilö: Esittäisin, että ELY-keskus tarkistaisi rajat Pyrrinkankaan ja Polvenkankaan osalta ja siirtäisi rajoja n. 100 – 300 metriä pohjavesialueen vesiesiintymää kohti ja yleensäkin rajoja asetellassa huomioisi peltoalueet koska jos raja on vähänkin ylittää peltolohkoa niin se maanviljelyssä tarkoittaa sitä että pohjavesirajoitukset koskee silloin koko peltolohkoa.</p> <p>Minulla ei ole henkikökohtaisesti mitään pohjavesialueita vastaan sillä puhdasta vettä tarvitaan. Kyseiset vesialueet on esityksessä luokassa 2 mutta välttämättä näitä alueita ei tulla koskaan käyttämään tai niihin rakentamaan vedenottamoita sillä vesinäytteet Geologisen tutkimuskeskuksen 2005/3421 06 mukaan ylittävät suositukset rautapitoisuuden osalta ja samoin mangaani-nikkelin ja alumiinin osalta kuin myös kloridia on maximipitoisuutta enemmän. Myös näytteiden pH on alle suositusten joka osoittaa hidasta kiertoa vesitaloudessa.</p> <p>Maatilani päätuotantosuunta on siemenperunan viljely. Pinta-ala on 50 ha ja vuosittain perunaa n. 12 hehtaaria eli joka kolmas vuosi joudutaan viljelemään myös nykyisellä pohjavesialueilla ja kaikki peltoni eivät sovellu perunan viljelyyn. Viljelen Tyrnävän Siemenperunakeskukselle korkeampia siemenperunan PB-luokkia sillä ne on tuotu tälle sivukylälle viljelyyn ja saatu hyviä kokemuksia vuosien ajan koska täällä ei perunan virustaudit leviä kuten suuremmilla peltoalueilla.</p> <p>TUKES on koko ajan tiukentanut kasvinsuojeluaineiden ympäristörajoituksia myös pohjavesialueilla ja lähes vuosittain tulee perunanviljelyn kannalta vaikeammaksi löytää sallittuja kasvinsuojeluaineita korvaamaan menetetyt turvataksemme terveen ja hyvälaatuisen siemenperunasadon sopimuskumppanille. Kasvinsuojeluaineiden käytössä on jouduttu mm. grammapohjaisia rikkakasviaineita muuttamaan litrapohjaisiin aineisiin jolloin ainekustannus nousee jopa viisinkertaiseksi. Samoin valintoja joudutaan tekemään viljapuolella eli emme voi valita aina halvinta kustannusta vaan on valittava kalliimpi pohjavesialueelle sopiva aine kustannuksista välittämättä.</p> <p>Maatalouden tukijärjestelmä ei millään lailla korvaa näitä pohjavesialueen aiheuttamia ylimääräisiä kustannuksia viljelijälle.</p> <p>Esittämäni ratkaisu siirtää pohjavesialueen raja pois pelloilta ei millään lailla mielestäni vaaranna pohjavesiesiintymää. Kyseiset pohjavesialueet ovat vuosituhansia pysyneet samanlaisina jonne vesi tulee itäpuoleisilta suoalueilta ja sateina. Olemme n. 50 metriä merenpinnan yläpuolella joten virtaamat pohjavesissä on Liminganlahtea kohti eikä näin peltoviljely ole millään lailla uhka alueille. Pyrrinkankaan vesialue on n.6 km pitkä ja 2 km leveä niin tällä alapuolisella vähäisellä rajansiirrolla ei myöskään ole merkitystä alueen säilymisellä ennallaan.</p>	<p>ELY-keskus on tarkistanut ja muuttanut hieman Pyrrinkankaan pohjavesialueen ulkorajaa alueen länsiosassa.</p>

<p>Yksityinen henkilö: Toiveena olisi, että Tyrnävän kunnassa oleva Tuohinonkankaan pohjavesialueen kaakkoisosassa olevat peltoalueet xxx-xxx-xx-x/yyy-yyy-yy-y rajattaisiin alueen ulkopuolelle.</p>	<p>Tuohinonkankaan kaakkoisosan sisärajausta on teknisesti tarkistettu ja muutettu.</p>
<p>Oulun seudun ympäristötoimi: Oulun seudun ympäristötoimi toteaa lausunnossaan tehdyt muutokset ja tulee ottamaan toiminnassaan huomioon Tyrnävän pohjavesialueiden uudet raja- ja luokittelumuutokset.</p>	<p>Merkitään lausunto tiedoksi.</p>
<p>Tyrnävän Vesihuolto Oy: Vedenhankinnallisesti Tyrnävän kunnan alue on haastavaa sen maakerrostumien laadun vuoksi. Pohjavettä muodostuu paikoitellen runsaastikin, mutta sen hyödyntäminen on hankalaa eritoten suurien rauta- ja mangaanipitoisuuksien takia. Pohjavettä täytyy käsitellä, jotta se täyttäisi talousvedelle asetetut raja-arvot.</p> <p>Pohjavesialueiden luokitus- ja rajaustyön yhteydessä on Tyrnävän kunnan alueella tehty kaksi merkittävää pohjavesialueen rajausmuutosta. Polvenkankaan pohjavesialueesta on aikaisemman laajan alueen sijaan rajattu kaksi erillistä pohjavesialuetta, Polvenkangas ja Tuohinonkangas.</p> <p>Tyrnävän Vesihuolto Oy on tyytyväinen tämän alueen rajausmuutokseen. Edellinen raja on tietyltä osin haitannut kunnan maankäytöllisiä suunnitelmia ampumaradan ja uimapaikan käytöstä ja laajentamisesta. Täten Tyrnävän Vesihuolto Oy esittää, että raja-alueita siirretään vielä enemmän kohti pohjavesialueen muodostumisrajaa, jotta Tyrnävän kunta voi tulevaisuudessa toteuttaa hankkeitaan kyseisen alueen kehittämiseksi. Vedenhankinnallisesti Tyrnävän Vesihuolto Oy:llä ei ole tälle alueelle lausuttavaa.</p> <p>Toinen merkittävä rajausmuutos on tehty Isonkankaan alueelle. Aluetta on pienennetty sen aikaisemmasta laajuudesta.</p> <p>Kukkolanvaaran pohjavesialueen aluerajauksessa ei ole tapahtunut muutosta. Tällä hetkellä alueella sijaitsee ainoa Tyrnävän kunnan alueella oleva vedenottamo. Ottamo on ollut pois käytöstä vuodesta 2014 lähtien. Tyrnävän Vesihuolto Oy on suunnitellut ottoalueen saanerausta ja toivookin, että alueella tehtäisiin lisätutkimuksia ja koepumppauksia otettavan veden määrän nostamiseksi vuoden 2019 aikana. Kukkolanvaaran alue on Tyrnävän tärkein pohjavesialue ja täten sen jatkokehitys olisi erittäin suotavaa. Otaamon saneeraus/uusiminen parantaisi meidän asemaamme riskitaulukossa huomattavasti ja olisi pitkässä juoksussa meille myös taloudellisesti kannattavampaa toimia enemmän omavaraisesti kuin Hirsijärven Vesi Oy:n ostoveden varassa.</p>	<p>Asetuksen 929/2016 mukaisesti pohjavesialueen rajaukset määritetään hydrogeologisin perustein, ei maankäytöllisin.</p> <p>ELY -keskuksella ei ole enää resursseja eikä kalustoa tehdä omia maaperä- ja pohjavesitutkimuksia ko. alueella. ELY-keskus toivoo, että mikäli Tyrnävän Vesihuolto Oy tekee maaperä- ja pohjavesitutkimuksia Kukkolanvaaran alueella, niin tutkimusten tulokset toimitettaisiin myös ELY-keskukseen.</p>
<p>Tyrnävän kunnanhallitus: Pohjavesialueiden luokitus- ja rajaustyön yhteydessä on Tyrnävän kunnan alueella tehty kaksi merkittävää pohjavesialueen rajausmuutosta. Polvenkankaan pohjavesialueesta on aikaisemman, laajan alueen sijaan rajattu kaksi erillistä pohjavesialuetta, Polvenkangas ja Tuohinonkangas. Tyrnävän kunta pitää Polvenkankaan osalta tehtyä aluerajauksia erittäin hyvänä muutoksena. Kunnan vuosikymmeniä toiminut ampumarata-alue ja nykyisin myös uimapaikka ovat sijainneet Polvenkankaan pohjavesialueella.</p>	

<p>Ampumaradan sijaitseminen pohjavesialueella on aiheuttanut viimevuosien aikana rajoituksia ammunnoissa. Lyijyhaukien käyttö Trap-alueella on jouduttu kieltämään sekä kivääriampumalinjojen suuntausta on jouduttu muuttamaan ja asentamaan ratojen päihin heinäpaaleja keräämään ammuttuja luoteja. Myöskin vuorottelua uimareiden ja ampumaharrastajien kesken on jouduttu tekemään. Nyt tehdyn rajausmuutoksen myötä ampumarata-alue ei sijaitse enää pohjavesialueella ja näin ollen se vapauttaa ampumaratatoiminnan nykyisistä rajoituksista. Ampumaradan vieressä oleva uimapaikka on kirkonkylällä ainoa kunnan virallinen uimapaikka. Uimapaikkaa tullaan kehittämään kuluvan vuoden aikana. Suunnitelmassa on myös uimamontun jatkaminen muodostumisaluetta kohti. Tyrnävän kunta esittää, että pohjavesialueen rajaa siirretään uimapaikan kohdalla n. 50-80 m. kohti pohjaveden muodostumisrajaa. Tällä mahdollistetaan uimapaikan tuleva kehittäminen.</p> <p>Toinen pohjavesialue mikä on luokitus- ja rajaustyön yhteydessä muuttunut, on Isokankaan pohjavesialue. Sitä on pienennetty huomattavasti sen aikaisemmasta laajuudesta. Tätä rajauksen muutosta Tyrnävän kunta pitää myönteisenä kehityksenä.</p> <p>Kukkolanvaaran pohjavesialueen aluerajauksessa ei ole tapahtunut muutosta. Tällä hetkellä alueella sijaitsee ainoa Tyrnävän kunnan alueella oleva vedenottamo. Tyrnävän Vesihuolto Oy suunnittelee alueen jatkokehitystä ja tulee suorittamaan alueella kairauksia ja koepumppauksia mahdollisen pohjaveden hyödyntämiseksi.</p> <p>Haapakankaan pohjavesialue on aiemmin poistettu pohjavesiluokituksesta. Sitä on tarkasteltu luokitus- ja rajaustyön yhteydessä ja se on poistettu pohjavesialue myös jatkossa.</p> <p>Pyrrinkankaan pohjavesialueen aluerajauksessa ei ole tapahtunut muutosta. Yksityiset peruna-ammattilaiset ovat ilmaisseet kuntaan päin huolestuneisuutensa ainakin Pyrrinkankaan alueesta ja sen rajauksen säilymisestä ennallaan. Heidän mielestään alueiden rajauksissa tulee ottaa huomioon maatalouden tarpeet ja etenkin siemenperunaviljelyn vaatimat erikoisvaatimukset. Jos pohjavesialueen raja ylittää vähäkin peltolohkoa niin maanviljelyssä se tarkoittaa, että pohjavesirajoitukset koskevat silloin koko peltolohkoa.</p> <p>Tyrnävän kunta kehottaa ELY-keskusta huomioimaan yksityisten henkilöitten jättämät mielipide-esitykset.</p>	<p>Asetuksen 929/2016 mukaisesti pohjavesialueen rajaukset määritetään hydrogelogisin perustein, ei maankäytöllisin.</p> <p>ELY-keskus huomioi myös yksityisten henkilöiden jättämät mielipiteet.</p>
---	---